

Hallituksen esitys Eduskunnalle Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laiksi kotikuntalain ja väestötietolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Tukholmassa 1 päivänä marraskuuta 2004 Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä tehdyn väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan kotikuntalakeja ja väestötietolakeja muutettaviksi.

Uudella sopimuksella korvataan nykyisin voimassa oleva, vuonna 1989 tehty pohjoismainen väestörekisteriä koskeva sopimus. Sopimuksen mukaan Pohjoismaat muodostavat muuttoa silmälläpitäen yhtenäisen rekisteröintialueen, jossa maahanmuutot ja maastamuutot rekisteröidään paikallisten rekisteriviranomaisten tekemien ilmoitusten perusteella. Tarkoituksena on, ettei kukaan muuttaessaan toisesta Pohjoismaasta toiseen tulisi samanaikaisesti kirjoihin kahteen eri väestörekisteriin tai jäisi kokonaan pois väestörekisteristä. Uuden sopimuksen tarkoituksena on nopeuttaa rekisteröintiä ja henkilötunnusten saamista tulomaassa. Nykyisin voimassa olevan sopimuksen mukaisten muuttokirja- ja muuttotodistelomakkeiden käyttämisestä luovuttaisiin ja ilmoitusmenettelyssä rekisteriviranomaisten välillä voitaisiin käyttää myös sähköisiä menetelmiä.

Sopimus tulee voimaan seuraavan tammi-, huhti-, heinä- tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kaikki sopi-

musvaltiot ovat ilmoittaneet Norjan ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä. Färsearten ja Grönlannin osalta sopimus tulee kuitenkin voimaan vasta seuraavan tammi-, huhti-, heinä- tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun Tanskan hallitus on ilmoittanut Norjan ulkoasiainministeriölle, että tätä koskevat edellytykset on täytetty.

Kotikuntalakiin ehdotetaan tehtäväksi uuden sopimuksen voimaantulosta aiheutuvat tarpeelliset muutokset. Väestötietolakeja ehdotetaan muutettavaksi siten, että väestötietojärjestelmään voitaisiin tallettaa järjestelmään merkitylle henkilölle myös ulkomaan viranomaisen antama henkilön numero. Lisäksi väestötietolakiin ehdotetaan lisättäväksi yleisesti kansainvälisen tietojen vaihdon toteuttamiseen liittyen säännös, jonka mukaan Väestörekisterikeskus vastaisi ulkomailta muuttoin kuin yksittäin saatavien tietojen tallettamisesta väestötietojärjestelmään.

Esitykseen sisältyvä laki sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettyinä ajankohtana sekä kotikuntalain ja väestötietolain muuttamisesta annettavat lait valtioneuvoston asetuksella säädettyinä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee voimaan.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1. Nykytila.....	3
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	3
3. Esityksen vaikutukset	4
4. Asian valmistelu.....	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1. Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön.....	7
1.1. Muutokset aikaisempaan sopimukseen verrattuna	7
1.2. Artiklakohtaiset perustelut.....	7
2. Lakiehdotusten perustelut	9
2.1. Laki Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä tehdyn väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	9
2.2. Kotikuntalaki.....	9
2.3. Väestötietolaki	9
3. Voimaantulo.....	12
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys.....	12
4.1. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	12
4.2. Käsittelyjärjestys	13
LAKIEHDOTUKSET	14
Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	14
kotikuntalain muuttamisesta	14
väestötietolain muuttamisesta.....	15
SOPIMUSTEKSTI	17
LIITE	20
RINNAKKAISTEKSTIT	20
kotikuntalain muuttamisesta	20
väestötietolain muuttamisesta.....	21

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Kotikuntalaki (201/1994) sisältää säännökset muun muassa kotikunnan määräytymisestä, muuttajan ilmoitusvelvollisuudesta ja merkinnän tekemisestä väestötietojärjestelmään. Väestötietolaissa (507/1993) säädetään muun muassa väestötietojärjestelmään tallettavista tiedoista ja ulkomaalaisen ilmoitusvelvollisuudesta. Kotikuntalaissa säädetty velvollisuus ilmoittaa muutosta koskee sekä Suomen sisällä tapahtuvia muuttoja että maahan- ja maastamuuttoja. Pohjoismaiden välillä muutettaessa sovelletaan kotikuntalain säännösten ohella Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välistä väestörekisteriä koskevaa sopimusta.

Ensimmäinen väestörekisteriä koskeva sopimus Pohjoismaiden välillä allekirjoitettiin 5 päivänä joulukuuta 1968. Asetus sopimuksen voimaansaattamisesta annettiin 30 päivänä syyskuuta 1968 ja sopimus tuli voimaan 1 päivänä lokakuuta 1969. Sopimuksen mukaan henkilön muuttaessa toisesta sopimusta toiseen hänelle on lähtömaan paikallisesta väestörekisteristä annettava muuttokirja tulomaan paikalliseen väestörekisteriin toimitettavaksi.

Sopimuksen mukaan Pohjoismaat muodostavat muuttoja silmälläpitäen yhtenäisen rekisteröintialueen, jossa maahanmuutot ja maastamuutot rekisteröidään paikallisten rekisteriviranomaisten tekemien ilmoitusten perusteella. Tarkoituksena on, ettei kukaan muuttaessaan toisesta Pohjoismaasta toiseen tulisi samanaikaisesti kirjoihin kahteen eri väestörekisteriin tai jäisi kokonaan pois väestörekisteristä. Muuton yhteydessä saa muuttaneen henkilön poistaa lähtömaan väestörekisteristä vasta sen jälkeen, kun hänet on otettu väestörekisteriin tulomaassa.

Sopimus ei edellytä, että asuinpaikkaa koskevat säännökset olisivat samanlaiset kaikissa Pohjoismaissa. Tulomaan rekisteriviranomainen ratkaisee, onko henkilö rekisteröitävä tulomaassa ja tämä ratkaisu on myös lähtömaan rekisteriviranomaista sitova. Lähtömaan rekisteriviranomaisen on kuitenkin annettava tulomaan rekisteriviranomaiselle

välttämättömiä tietoja sen seikan ratkaisemiseksi, missä muuttaneen henkilön on katsottava asuvan.

Sopimusta sovelletaan Suomessa muuttoihin, joissa henkilö muuttaa jostakin toisesta Pohjoismaasta Suomeen tai Suomesta johonkin toiseen Pohjoismaahan. Sopimus ei edellytä että muuttaneen henkilön tulisi olla jonkin Pohjoismaan kansalainen vaan sopimusta sovelletaan myös muun maan kansalaiseen, joka muuttaa Suomeen jostakin toisesta Pohjoismaasta, taikka Suomesta johonkin toiseen Pohjoismaahan. Toisaalta sopimusta ei sovelleta muuttoihin, joissa jonkin Pohjoismaan kansalainen muuttaa Suomeen Pohjoismaiden ulkopuolelta tai Suomesta Pohjoismaiden ulkopuolelle.

Sopimus uusittiin vuonna 1989. Tällöin sopimukseen tehtiin joitakin pieniä muutoksia ja täsmennyksiä, joiden tarkoituksena ei ollut johtaa mihinkään suurempiin asiallisiin muutoksiin suhteessa aikaisemmin voimassa olleeseen sopimukseen vuodelta 1968. Nykyisin voimassa oleva Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välinen väestörekisteriä koskeva sopimus on tehty 8 päivänä toukokuuta 1989 ja tullut voimaan 1 päivänä lokakuuta 1990 (SopS 49/1990).

Nykyisin voimassa olevan sopimuksen mukaan muuttajan on ilmoitettava muutosta toiseen Pohjoismaahan paikalliselle rekisteriviranomaiselle lähtömaassa, jonka on heti annettava muuttajalle pohjoismainen muuttokirja esitettäväksi tulomaan rekisteriviranomaiselle. Jos muuttaja ei ole hankkinut muuttokirjaa lähtiessään, on tulomaan rekisteriviranomaisen pyydettävä se viran puolesta lähtömaan paikalliselta rekisteriviranomaiselta. Muuttajan rekisteröinti tulomaassa voi tällöin viivästyä parilla viikolla, koska muuton rekisteröinti ja henkilötunnuksen antaminen ei ole mahdollista ilman muuttokirjaa.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Sopimuksen uusimisen tarkoituksena on helpottaa ja nopeuttaa rekisteröintiä Pohjoismaiden välillä tapahtuvissa muutoissa ja

henkilötunnuksen saamista tulomaassa. Nykyisin voimassa olevan sopimuksen mukaan muuton rekisteröinnin edellytyksenä olevien muuttokirja- ja muuttotodistelomakkeiden käyttämisestä luovutaan ja tarvittavat tiedot siirretään suoraan asianomaisten viranomaisten kesken. Pohjoismaasta toiseen muuttava henkilö rekisteröidään tulomaassa passin ja muiden asiakirjojen perusteella ja hänelle annetaan henkilötunnus ilman aiheetonta viivytystä samalla tavoin kuin menetellään silloin, kun rekisteröidään muualta kuin toisesta Pohjoismaasta muuttanut henkilö. Tulomaan rekisteriviranomainen ilmoittaa lähtömaan rekisteriviranomaiselle muuttajan rekisteröinnistä tulomaassa ja voi tarvittaessa pyytää muuttajaa koskevat henkilötiedot lähtömaan rekisteriviranomaiselta. Tarkemmasta menettelystä ilmoituksia tehtäessä ja tietoja pyydettyessä sovitaan erikseen ja myös sähköisten menetelmien käyttö on mahdollista.

Kotikuntalain 6 § sisältää viittauksen nykyisin voimassa olevaan pohjoismaiseen sopimukseen ja lain 7 f §:ssä säädetään yhteis-pohjoismaisesta muuttokirjasta. Uuden sopimuksen voimaantulon johdosta kotikuntalakiin ehdotetaan tehtäväksi mainittuja säännöksiä koskevat tarpeelliset muutokset.

Uuden sopimuksen mukaan toiseen Pohjoismaahan muuttava henkilö on velvollinen ilmoittamaan tulomaan rekisteriviranomaiselle sopimuksessa mainitut henkilötiedot ja muun muassa hänelle lähtömaassa annetun henkilönnumeron. Tulomaan rekisteriviranomaisen lähtömaan rekisteriviranomaiselle lähettämään ilmoitukseen tulee sisältyä tieto henkilölle lähtömaassa annetusta henkilönnumera, jotta lähtömaan rekisteriviranomainen voi luotettavalla tavalla tunnistaa henkilön ja merkitä omaan rekisteriinsä henkilön muuton toiseen Pohjoismaahan.

Koska tavoitteena on, että tulomaan rekisteriviranomaisen ilmoitus lähtömaan rekisteriviranomaiselle ja muuttajaa koskevien henkilötietojen pyytäminen lähtömaan viranomaiselta voitaisiin tehdä sähköisesti, tulisi lähtömaassa annettu henkilönnumero voida merkitä myös väestötietojärjestelmään, jotta tarvittavat tiedot voitaisiin siirtää sähköisesti lähtömaan ja tulomaan rekisteriviranomaisten välillä. Ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero olisi tarpeen tallettaa väestötietojärjestelmään henkilön luotettavan yksi-

lönnin varmistamiseksi myös eräissä muissa tilanteissa, joissa on kyse väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden tarkistamiseen liittyvästä kansainvälisestä tietojen vaihdosta. Tämän johdosta väestötietolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että väestötietojärjestelmään voitaisiin tallettaa suomalaisen henkilötunnuksen lisäksi myös ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero.

Lisäksi väestötietolakiin ehdotetaan lisättäväksi yleisesti kansainvälisen tietojenvaihdon toteuttamiseen liittyen säännös, jonka mukaan Väestörekisterikeskus vastaisi ulkomailta muutoin kuin yksittäin saatavien tietojen tallettamisesta väestötietojärjestelmään.

3. Esityksen vaikutukset

Nykyisin voimassa oleva sopimus on edellyttänyt, että muuttajalla on mukanaan lähtömaassa annettu muuttokirja. Jos se on puuttunut, tulomaan rekisteriviranomainen on joutunut pyytämään sen lähtömaan viranomaiselta, jolloin rekisteröinti tulomaassa on jäänyt odottamaan muuttokirjan saapumista. Tämä on puolestaan viivästyttänyt henkilön rekisteröintiä tulomaassa. Uusi sopimus poistaa henkilötunnuksen saamista tulomaassa, koska muuttaja voidaan rekisteröidä heti passin ja muiden asiakirjojen avulla eikä rekisteröinti tulomaassa enää edellytä muuttokirjaa.

Uuden sopimuksen mukaan tarkemmasta menettelystä ilmoituksia tehtäessä ja tietoja pyydettyessä sovitaan erikseen ja myös sähköisten menetelmien käyttö on mahdollista. Pohjoismaiset väestökirjanpidon keskusviranomaiset suunnittelevat yhteistyössä yhteinäiset asiakirjapohjat ja sähköisen tiedonsiirron toteuttamiseksi tarvittavat tekniset menettelytavat sopimuksen edellyttämää tietojen vaihtoa varten. Tavoitteena on, että tulomaan rekisteriviranomaisen ilmoitus lähtömaan rekisteriviranomaiselle ja muuttajaa koskevien tietojen pyytäminen lähtömaan viranomaiselta voitaisiin toteuttaa sähköisesti heti sopimuksen voimaantulosta lähtien. Sopimuksen mukaan sähköinen tiedonsiirto edellyttää, että asiasta on sovittu sopimusvaltioiden keskusrekisteriviranomaisten kesken.

Ulkomailla annetun henkilönnumeron tallettaminen väestötietojärjestelmään helpottaisi muuttaneita henkilöitä koskevien tietojen

siirtämistä sähköisesti kansainvälisessä tietojenvaihdossa, kuten pohjoismaiseen väestön rekisteröintiä koskevaan sopimukseen perustuvassa tietojenvaihdossa. Tiedon tallettaminen väestötietojärjestelmään helpottaisi henkilön luotettavaa yksilöintiä myös muissa tapauksissa, joissa Suomeen muuttanutta tai Suomesta poismuuttanutta henkilöä koskevia tietoja voidaan luovuttaa ulkomaan viranomaiselle tai häntä koskevia, ulkomaan viranomaiselta saatuja tietoja talletetaan väestötietojärjestelmään.

Sähköisen tiedonsiirron toteuttaminen edellyttää tietojärjestelmämuutoksia, joista aiheutuu jonkin verran kustannuksia. Uuden sopimuksen voimaantulolla ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen uusiminen liittyy pohjoismaista liikkuvuutta edistäviin toimenpiteisiin, jotka pohjautuvat Pohjoismaiden ministerineuvoston toimeksiannosta laadittuihin raportteihin, vuonna 2002 suurlähettiläs Ole Norrbackin antamaan raporttiin ("Pohjoismaalaisten oikeudet") sekä erityisedustaja Poul Schlüterin vuonna 2003 antamaan raporttiin ("RajaeSTEiden poistaminen Pohjoismaissa"). Raporteissa on tuotu esille ongelma, jonka mukaan usein kestää kauan ennen kuin Pohjoismaiden välillä muuttavat henkilöt saavat uuden henkilötunnuksen tulovaltiossa. Tällä voi olla vaikutuksia muun muassa mahdollisuuteen avata pankkitili tai vuokrata asunto, mikä usein edellyttää henkilötunnusta.

Pohjoismaisten yhteistyöministeriöiden kokouksessa maaliskuussa 2003 päätettiin asettaa työryhmä, jonka tehtävänä oli laatia katsaus kunkin maan viranomaisten käytännöistä maahanmuuttoilmoitusten käsittelyssä toisesta Pohjoismaasta muutettaessa tarkoituksena parantaa menettelyitä siten, että henkilötunnus voitaisiin normaalitapauksissa antaa muutamassa päivässä. Työryhmä ehdotti syyskuussa 2003 valmistuneessa raportissaan, että lyhyellä aikavälillä tulisi laatia yhtenäinen yhteispohjoismaainen tiedotusaineisto yleisölle pohjoismaisiin muuttoihin liittyvistä säännöksistä. Lisäksi ehdotettiin, että ministerineuvosto asettaisi jatkotyötä varten uuden työryhmän, jotta ongelmaan saataisiin

pitemmälle menevä ja tehokkaampi ratkaisu ja että työryhmän tulisi laatia ehdotus uudeksi yhteispohjoismaiseksi sopimukseksi.

Työryhmä päätettiin asettaa syyskuussa 2003 pidetyssä pohjoismaisten yhteistyöministeriöiden kokouksessa. Työryhmä sai tehtäväksi laatia ehdotuksen uudeksi sopimukseksi siten, että muuttaja voisi saada henkilötunnuksen normaalitapauksessa muutamassa päivässä ja että muuttotiedot välitettäisiin suoraan asianomaisen lähtö- ja tulovaltion viranomaisten välillä. Työryhmän ehdotus valmistui toukokuussa 2004 ja sopimuksen sisältö hyväksyttiin yhteistyöministeriöiden kokouksessa elokuussa 2004.

Uusi pohjoismaainen väestön rekisteröintiä koskeva sopimus, joka korvaa nykyisin voimassa olevan vastaavan sopimuksen, on allekirjoitettu Tukholmassa 1 päivänä marraskuuta 2004. Sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä Pohjoismaiden yhteistyöministerit antoivat julkilausuman, jonka mukaan perustetaan pysyvä pohjoismaainen väestönrekisteröintivaliokunta, jossa on edustaja jokaisesta Pohjoismaasta. Valiokunnan tehtävänä on uuden sopimuksen seuranta sekä väestön rekisteröintiä koskevan yhteistyön kannalta merkittävien asioiden pohtiminen ja ratkaiseminen. Valiokunta kokoontuu vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan.

Uusi sopimus tulee voimaan seuraavan tammä-, huhti-, heinä- tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kaikki sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet Norjan ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä. Färsaarten ja Grönlannin osalta sopimus tulee kuitenkin voimaan vasta seuraavan tammä-, huhti-, heinä- tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun Tanskan hallitus on ilmoittanut Norjan ulkoasiainministeriölle, että tätä koskevat edellytykset on täytetty.

Esitys perustuu edellä mainittuun pohjoismaisten väestökirjanpidon keskusviranomaisten yhteisessä työryhmässä ja pohjoismaisessa yhteistyökomiteassa sekä yhteistyöministeriöiden keskuudessa valmisteltuun, ja Tukholmassa 1 päivänä marraskuuta 2004 allekirjoitettuun sopimukseen. Hallituksen esitys on valmisteltu sisäasiainministeriössä.

Esityksestä on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, sisäasiainministeriön ulkoma-

laisosasto, Eläketurvakeskus, Kansaneläkelaitos, Verohallitus, Tietosuojavaltuutetun toimisto, Ulkomaalaisvirasto, Väestörekisterikeskus, maistraatit, Suomen Henkikirjoittajayhdistys ry, Valtion toimihenkilöliitto VALTO ry ja Valtion ja erityispalvelujen ammattiliitto VAL ry. Lausunnonantajat pitivät lähes poikkeuksetta esitystä kannatettavana ja ehdotettuja muutoksia perusteltuina. Joissakin lausunnoissa kiinnitettiin huomiota

sopimusmääräysten ja ehdotettujen lainmuutosten soveltamiseen liittyviin kysymyksiin ja käytännön toteutusta koskeviin yksityiskohtiin ja esitettiin niihin liittyviä kannanottoja sekä tehtiin kansainvälisen tietojen vaihdon edelleen kehittämiseen liittyviä ehdotuksia. Lausuntojen johdosta on tehty tarkennuksia ja täydennyksiä esityksen yksityiskohtaisiin perusteluihin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

1.1. Muutokset aikaisempaan sopimukseen verrattuna

Muutokset aikaisempaan sopimukseen verrattuna liittyvät ilmoitusmenettelyn käytännön toteutukseen. Aikaisemman sopimuksen mukaan muuttaneen henkilön rekisteröinti tulomaassa asuvaksi ja poistaminen lähtömaan rekisteristä on edellyttänyt tiettyjen sopimuksessa mainittujen asiakirjojen käyttämistä. Muuttaja on ollut velvollinen hankkimaan lähtömaan rekisteriviranomaiselta niin sanotun yhteispohjoismaisen muuttokirjalomakkeen, joka on tullut esittää rekisteriviranomaiselle tulomaassa. Jos muuttajalla ei ole ollut muuttokirjaa mukanaan, tulomaan rekisteriviranomaisen on tullut pyytää se viran puolesta lähtömaan rekisteriviranomaiselta. Tulomaan rekisteriviranomaisen on tullut ilmoittaa lähtömaan rekisteriviranomaiselle henkilön rekisteröinnistä tulomaassa asuvaksi muuttotodistelomakkeella. Uudessa sopimuksessa on luovuttu näistä asiakirjoista.

Uuden sopimuksen mukaan Pohjoismaasta toiseen muuttava henkilö rekisteröidään samalla tavoin kuin muualta ulkomailta muuttanut henkilö. Kuten nykyisinkin, tulomaan rekisteriviranomainen ratkaisee oman maansa lainsäädännön mukaan, rekisteröidäänkö henkilö tulomaassa asuvaksi ja ilmoittaa ratkaisustaan lähtömaan rekisteriviranomaiselle. Tulomaan rekisteriviranomainen voi tarvittaessa pyytää lähtömaan rekisteriviranomaiselta sopimuksessa mainitut tiedot muuttaneesta henkilöstä. Sopimus ei enää sisällä määräyksiä tiettyjen lomakkeiden käyttämisestä, vaan ilmoitusmenettelyn teknisestä toteuttamisesta voidaan sopia erikseen. Ilmoituksen tekeminen ja tietojen pyytäminen voi tapahtua myös sähköisesti, jos sopimusvaltioiden keskusrekisteriviranomaiset ovat tehneet tätä koskevan sopimuksen.

1.2. Artiklakohtaiset perustelut

1 Artikla. Artiklassa määritellään, keitä henkilöitä sopimus koskee. Artikla sisältää

myös säännöksen kuutta kuukautta lyhyemmän toisessa Pohjoismaassa tapahtuvan oleskelun vaikutuksista. Määräaikaista oleskelua, joka kestää lyhyemmän ajan kuin kuusi kuukautta, ei yleensä ole pidettävä sopimuksessa tarkoitettuna muuttona.

Suhteessa aikaisempaan sopimukseen artiklaan on lisätty säännös, jonka mukaan muutto ei kuulu sopimuksen piiriin, jos lähtövaltio ei ole viimeistään kolme kuukautta ilmoitetun muuton jälkeen vastaanottanut 2 artiklan 2 kappaleen kolmannen kohdan mukaista ilmoitusta eli tulovaltion rekisteriviranomaisen ilmoitusta, että muutosta on päätetty tai ei ole päätetty tehdä rekisteröintiä tulovaltiossa.

2 Artikla Artikla koskee muuttoon liittyviä käytännön käsittelytoimenpiteitä Pohjoismaiden kesken. Menettely on uuden sopimuksen mukaan suurelta osin uudistettu. Nykyiset pohjoismaiset muuttokirjat ja muuttotodisteet poistetaan. Muuttajan ei enää tarvitse hankkia muuttokirjaa muuttaessaan toiseen Pohjoismaahan eikä lähtömaan rekisteriviranomaisen tarvitse enää antaa muuttajalle tätä asiakirjaa.

Uuden sopimuksen 2 artiklan mukaan sopimusvaltiosta toiseen muuttavan on sen määräajan kuluessa, jota noudatetaan muuttoilmoituksen tekemiseen asianomaisessa valtiossa, ilmoitettava tulomuutto toimivaltaiselle paikalliselle rekisteriviranomaiselle. Ilmoituksen tekemisen yhteydessä hänen on annettava ne tiedot, jotka tarvitaan tulovaltiossa, ja todistettava henkilöllisyytensä ja kansalaisuutensa passin tai vastaavan asiakirjan avulla sekä annettava tieto henkilönumerostaan ja siitä asunto-osoitteesta ja kunnasta, joka hänellä oli lähtövaltiossa muuttaessaan sieltä pois.

Tulovaltion paikallisen rekisteriviranomaisen on ratkaistava rekisteröidäänkö henkilö asuvaksi tulovaltiossa. Jos paikallinen rekisteriviranomainen toteaa, että henkilö on rekisteröitävä asuvaksi tulovaltiossa, on hänet rekisteröitävä asuvaksi ja hänelle on annettava henkilönumero mahdollisimman pikaisesti samojen säännösten mukaan kuin henkilöille, jotka muuttavat Pohjoismaiden ulkopuolisista valtioista.

Samalla kun on tehty päätös rekisteröidäänkö henkilö tulomaassa asuvaksi vai ei, on tulovaltion rekisteriviranomaisen ilmoitettava tästä henkilölle ja lähtövaltion keskusrekisteriviranomaiselle tai erikseen määrätulle rekisteriviranomaiselle. Lähtövaltion viranomaiselle tehtävässä ilmoituksessa on annettava tiedot henkilön henkilönumera- rosta lähtövaltiossa, nimestä, syntymäajasta, sukupuolesta ja, jos rekisteröinti on tapahtunut, tulomuuttopäivästä, henkilönumerosta, kunnasta ja asunto-osoitteesta tulovaltiossa. Jos tulovaltion rekisteriviranomainen myöhemmin kumoaa aikaisemman päätöksen tulomuuton rekisteröinnistä, on vastaava ilmoitus lähetettävä lähtövaltioon.

Jos paikallinen rekisteriviranomainen havaitsee perusteita olettamukselle, että muutosta ilmoituksen tehnyt henkilö asuu toisessa paikassa tulovaltiossa, on hänet neuvottava kääntymään tämän paikan paikallisen rekisteriviranomaisen puoleen.

Kaksoisrekisteröinnin ja rekisterien ulkopuolelle jäämisen välttämiseksi on lähtövaltion paikallisen rekisteriviranomaisen rekisteröitävä poismuutto vasta kun ilmoitus tulovaltion rekisteröinnistä on saapunut. Poismuuttopäivänä käytetään tulovaltion rekisteröimää tulomuuttopäivämäärää.

3 Artikla Artiklan ensimmäisen kappaleen mukaan kysymys siitä, onko henkilön katsottava asettuneen asumaan tulovaltioon vai ei, ratkaistaan tämän valtion lainsäädännön mukaisesti. Jos lähtövaltion paikallisella rekisteriviranomaisella on toinen käsitys niistä todellisista olosuhteista, joihin rekisteröinti perustui, voidaan asia ottaa esille tulovaltion paikallisen rekisteriviranomaisen kanssa. Jos nämä eivät saavuta yksimielisyyttä, voi lähtövaltion paikallinen rekisteriviranomainen ottaa asian esille valtion keskusrekisteriviranomaisen kanssa, joka puolestaan voi ottaa asian esille tulovaltion keskusrekisteriviranomaisen kanssa. Tämä käy ilmi artiklan toisesta kappaleesta. Jos keskusviranomaiset eivät saavuta yksimielisyyttä, noudatetaan artiklan ensimmäisen kappaleen pääsääntöä eli asia ratkaistaan silloin tulovaltion lainsäädännön mukaisesti. Artiklan viimeisessä kappaleessa määritellään ”tulovaltioksi” se valtio, johon henkilö on asettunut asumaan muutettuaan toisesta valtiosta. Tätä noudatetaan niin pitkään kuin todelliset asu-

misolosuhteet ovat samat kuin tulomuuton tapahtuessa.

4 Artikla. Artikla koskee vastavuoroista tiedottamista valtioiden välillä. Artikla korvaa aikaisemman sopimuksen 4 (yleinen ilmoitusvelvollisuus) ja 6 (muuttokirja- ja muuttotodistelomake) artiklat. Artiklassa erikseen mainitut tiedot ovat vähentyneet jonkin verran suhteessa aikaisempaan sopimukseen. Sopimusvaltiot sitoutuvat pyynnöstä vastavuoroisesti ilmoittamaan tietoja muuttajan nimestä, syntymäajasta, henkilönumerosta, syntymäpaikasta, sukupuolesta, asunto-osoitteesta, paikallisesta rekisteriviranomaisesta, kansalaisuudesta, siviilisäädystä ja sen muutoksen päivämäärästä, puolison/rekisteröidyn parisuhteen toisen osapuolen nimestä ja syntymäajasta, vanhempien nimestä ja syntymäajasta (alle 18 vuotiaan lapsen osalta), lapsen (alle 18 vuotta) nimestä ja syntymäajasta ja mahdollisesta poismuuttopäivästä sekä niistä muista tiedoista, joiden voidaan katsoa olevan välttämättömiä asuinpaikkakysymyksen arvioimiseksi. Myös tehdyistä päätöksistä on ilmoitettava.

Artiklassa määrätään myös, että 2 artiklan mukainen ilmoitus, eli ilmoitus lähtövaltiolle siitä, onko rekisteröinti tapahtunut tulovaltiossa, ja vastaus tämän (4) artiklan mukaisiin kyselyihin, voivat tapahtua suoraan sähköisin ilmoitusmenetelmin asiasta sopineiden sopimusvaltioiden keskusviranomaisten kesken.

5 Artikla. Aikaisemman sopimuksen 5 artiklassa selvitetään, mikä viranomainen on katsottava paikalliseksi rekisteriviranomaiseksi kussakin valtiossa. Uuden sopimuksen 5 artiklassa määrätään sen sijaan, että sopimusvaltioiden keskusrekisteriviranomaiset ovat velvollisia pitämään yllä ja julkistamaan luettelon kunkin maan paikallisista rekisteriviranomaisista.

6 Artikla. Artikla koskee sopimuksen voimaan tuloa. Sopimusvaltioiden tulee ilmoittaa sopimuksen hyväksymisestä Norjan ulkoasiainministeriölle, joka puolestaan ilmoittaa muille sopimusvaltioille näiden ilmoitusten vastaanottamisesta ja sopimuksen voimaantulon ajankohdasta.

7 Artikla. Artiklassa määrätään, että samalla, kun uusi sopimus tulee voimaan, kumotaan aikaisempi sopimus.

8 Artikla. Artikla koskee sopimuksen irtisanomista.

9 Artikla. Artikla koskee alkuperäistekstin säilytystä ja allekirjoittamista. Artiklat 6-9 vastaavat pääosin vastaavaa sääntelyä aikaisemmassa sopimuksessa.

2. Lakiehdotusten perustelut

2.1. Laki Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä tehdyn väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista

1 §. Pykälä sisältää tavanomaisen blankettisäännöksen, jonka mukaan Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä tehdyn väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §. Lain voimaantulosta säädetään Tasavallan presidentin asetuksella. Tarkoituksena on, että laki saatetaan asetuksella voimaan samanaikaisesti kun sopimus tulee kansainvälisesti voimaan.

2.2. Kotikuntalaki

6 §. *Kotikunta muutettaessa Pohjoismaiden välillä.* Pykälän sisältämä viittaus nykyisin voimassa olevaan sopimukseen muutettaisiin viittaukseksi uuteen sopimukseen.

7 f §. *Yhteispohjoismainen muuttokirja.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska uuden pohjoismaisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen mukaan muuttojen rekisteröinnissä ei enää käytettäisi erityistä muuttokirjaa. Uuden sopimuksen mukaan muuttajan on ilmoitettava maahanmuutostaan asianomaiselle paikalliselle rekisteriviranomaiselle, annettava tulovaltion vaatimat ja sopimuksessa edellytetyt tiedot ja esitettävä henkilöllisyyden osoittava asiakirja, josta käy ilmi myös kansalaisuus (passi tai vastaava). Uusi sopimus ei enää sisällä määräyksiä ilmoitusmenettelyyn liittyvistä teknisistä käytännön toimenpiteistä, vaan niistä sovitaan erikseen.

2.3. Väestötietolaki

2 §. *Väestötietojärjestelmä.* Pykälässä sää-

detään siitä, miten vastuu väestötietojärjestelmästä ja sen tietojen ylläpidosta jakautuu rekisterihallinnon viranomaisten kesken. Pääsäännön mukaan maistraatti vastaa virka-alueensa rekisteritiedoista ja niiden ylläpidosta. Väestörekisterikeskus vastaa väestötietojärjestelmän yleisestä toimivuudesta ja rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä. Tietojen luovuttamisesta päättävästä viranomaisesta säädetään erikseen lain 31 §:ssä, jonka mukaan Väestörekisterikeskus päättää tietojen luovuttamisesta, kun kysymyksessä ovat valtakunnalliset tai usean maistraatin virka-alueen tiedot tai ulkomaille muutoin kuin yksittäin luovutettavat tiedot. Maistraatti päättää virka-alueensa tietojen ja yksittäin annettavien muiden tietojen luovuttamisesta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan Väestörekisterikeskus vastaisi ulkomailta muutoin kuin yksittäin saatavien tietojen tallettamisesta väestötietojärjestelmään. Vastuu ulkomailta saatavien tietojen tallettamisessa jakautuisi siten vastaavin perustein kuin toimivalta luovutettaessa tietoja ulkomaille. Maistraatti päättäisi edelleen esimerkiksi pohjoismaisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen perusteella saatavien yksittäistä henkilöä koskevien tietojen tallettamisesta väestötietojärjestelmään. Väestörekisterikeskuksen toimivalta koskisi ainoastaan tilanteita, joissa ulkomaan viranomaiselta saadaan yhdellä kertaa suuri määrä väestötietojärjestelmään tallettavia tietoja. Tähän mennessä ulkomailta on saatu tietoja massamuotoisesti eli muutoin kuin yksittäin ainoastaan Ruotsissa asuvista Suomen kansalaisista. Ruotsin väestökirjanpidon keskusviranomaiselta (Skatteverket) on 1970-luvun puolesta välistä alkaen saatu pyydettyä tietoja Ruotsissa asuvien Suomen kansalaisten ajan tasalla olevista osoitteista. Tiedot on pyydetty yleensä aina ennen valtiollisia vaaleja. Vaalilain (714/1998) 21 §:n mukaan Väestörekisterikeskuksen velvollisuutena on laatia jokaisesta äänioikeusrekisteriin otetusta ilmoituskortti ja huolehtia siitä, että ilmoituskortit lähetetään viimeistään 24. päivänä ennen vaalipäivää niille äänioikeutetuille, joiden osoite on tiedossa. Suurin osa ulkomailta asuvista valtiollisissa vaaleissa äänioikeutetuista Suomen kansalaisista asuu Ruotsissa. Tämän vuoksi tiedot Ruotsissa asuvien Suomen kansalaisten ajan tasalla

olevista osoitteista on pyydetty ennen valtiollisia vaaleja, jotta käytettävissä olisi mahdollisimman tuore osoite, kun vaalien ilmoituskortit lähetetään. Tiedot saatiin viimeksi maaliskuussa 2004 noin 98 000 henkilöstä, joista vajaalla viidesosalla osoite Ruotsissa oli muuttunut. Vakiintuneen käytännön mukaan tiedot muuttuneesta osoitteesta Ruotsissa on talletettu suoraan konekielisesti väestötietojärjestelmään niille henkilöille, jotka on pystytty luotettavasti yksilöimään. Muut tapaukset on selvitetty yksittäistapauksittain maistraateissa. Koska ei ole tarkoituksenmukaista, että maistraatit tallentaisivat tällaiset kertaluonteisesti saatavat ja suurta henkilömäärää (viimeksi noin 16 000 henkilöä) koskevat osoitetietojen muutokset yksi kerrallaan, ehdotetaan, että lakiin lisättäisiin nimenomainen säännös, jonka mukaan Väestörekisterikeskus vastaisi tällaisissa tapauksissa tietojen tallettamisesta väestötietojärjestelmään.

Osoitetietojen yhteydessä saadaan lisäksi tieto Suomen kansalaiselle Ruotsissa annetusta henkilönumerosta. Väestötietolain 4 §:n 1 momenttiin ehdotetun uuden 5 kohdan mukaan väestötietojärjestelmään voitaisiin tallettaa tietyissä tapauksissa myös tieto ulkomaan viranomaisen antamasta henkilönumerosta. Ruotsista saatavien osoitetietojen muutosten tallettamisen yhteydessä Väestörekisterikeskus voisi samalla tallettaa myös tiedon Suomen kansalaiselle Ruotsissa annetusta henkilönumerosta. Tämän tiedon avulla voidaan henkilöt helposti ja luotettavasti aina yksilöidä, kun väestötietojärjestelmään talletetaan tieto muuttuneesta osoitteesta.

Tietojen tallettaminen väestötietojärjestelmään Väestörekisterikeskuksen toimesta edellyttää käytännössä, että henkilöt pystytään luotettavasti yksilöimään koneellisin menetelmin. Tunnistumatta jääneitä henkilöitä koskevat tiedot selvitettäisiin maistraateissa yksittäistapauksittain ja maistraatit huolehtisivat näissä tapauksissa tietojen tallettamisesta väestötietojärjestelmään.

4 §. Väestötietojärjestelmään tallettavat henkilötiedot. Yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY (jäljempänä tietosuojadirektiivi) 8 artiklan 7 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on määritel-

tävä ne olosuhteet, joiden vallitessa henkilönumeroa tai muuta yleistä tunnistetta voidaan käsitellä. Väestötietojärjestelmään rekisteröitävistä henkilöistä ja heistä järjestelmään tallettavista tiedoista säädetään väestötietolain 4 §:ssä. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan järjestelmään talletetaan henkilön tunnistetietoina muun muassa henkilötunnus. Henkilötunnus annetaan väestötietojärjestelmään rekisteröitävälle henkilölle samalla kun häntä koskevat tiedot talletetaan väestötietojärjestelmään ensimmäisen kerran. Tarkeimmat säännökset henkilötunnuksen antamisesta, määräytymisestä ja muuttamisesta sisältyvät väestötietoasetukseen (886/1993). Henkilötunnuksen luovuttamisen yleisistä edellytyksistä säädetään väestötietolain 25 §:n 2 momentissa.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 kohta, jonka mukaan väestötietojärjestelmään voitaisiin tallettaa tieto ulkomaan viranomaisen antamasta henkilönumerosta, jos se on tarpeen Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai jos se on muutoin tarpeen väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden tarkistamiseen liittyvän kansainvälisen tietojen vaihdon toteuttamiseksi. Henkilönumerolla tarkoitetaan väestötietojärjestelmään merkitylle henkilölle ulkomailla annettua, suomalaista henkilötunnusta vastaavaa tunnistetietoa. Henkilönumero annetaan väestörekisteriin merkityille henkilöille esimerkiksi kaikissa pohjoismaissa ja Virossa.

Uuden pohjoismaisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen mukaan tulovaltion rekisteriviranomaisen on lähetettävä lähtövaltion viranomaiselle ilmoitus muuttajan rekisteröinnistä tulomaassa ja ilmoitukseen tulee sisältyä tieto muuttajalle lähtömaassa annetusta henkilönumerosta. Sopimuksessa tarkoitetut rekisteriviranomaisten ilmoitukset ja lisätietopyynnöt sekä vastaukset kyselyihin voidaan hoitaa suoraan sähköisesti asiasta sopineiden sopimusvaltioiden keskusrekisteriviranomaisten kesken. Tämän vuoksi on tarpeen, että henkilölle lähtömaassa annettu henkilönumero voidaan tallettaa väestötietojärjestelmään, jotta se voidaan sisällyttää lähtömaan viranomaiselle sähköisesti lähetettävään ilmoitukseen. Tässä tapauksessa olisi kyse ulkomaan viranomaisen antaman henkilönumeron tallettamisesta väestötietojärjestel-

mään Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi.

Ulkomailla annetun henkilönumeron tallettaminen väestötietojärjestelmään olisi tarpeen henkilön luotettavan yksilöinnin varmistamiseksi myös muissa tilanteissa, joissa Suomeen muuttaneen tai Suomesta pois muuttaneen henkilön tietoja pyydetään sen valtion viranomaiselta tai tietoja luovutetaan sen valtion viranomaiselle, josta henkilö on muuttanut tai jonne hän on muuttanut. Ulkomaan viranomaisen mahdollisesti antaman henkilönumeron tallettaminen väestötietojärjestelmään ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista kaikissa tapauksissa, joissa Suomen kansalainen asuu ulkomailla tai henkilö muuttaa Suomeen ulkomailta tai Suomesta ulkomaille. Sen lisäksi, että tieto talletettaisiin väestötietojärjestelmään, jos se on tarpeen Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi, se voitaisiin ehdotuksen mukaan tallettaa myös niissä tapauksissa, joissa se on muutoin tarpeen väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden tarkistamiseen liittyvän kansainvälisen tietojen vaihdon toteuttamiseksi. Täälläsestä tilanteesta olisi kyse esimerkiksi silloin, kun Ruotsista pyydetään tiedot siellä asuvien Suomen kansalaisten ajantasaisista osoitteista väestötietojärjestelmässä olevien tietojen oikeellisuuden tarkistamiseksi siten kuin edellä 2 §:n perusteluissa on tarkemmin esitetty. Väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden tarkistamiseen liittyvästä kansainvälisestä tietojen vaihdosta olisi kyse myös muissa tapauksissa, joissa tietoja vaihdetaan Suomen ja jonkin muun EU-jäsenvaltion väestökirjanpidon viranomaisten välillä. Ulkomaan viranomaisen antaman henkilönumeron tallettaminen väestötietojärjestelmään tulisi tässä vaiheessa käytännössä koskemaan lähinnä Ruotsissa asuvia Suomen kansalaisia sekä niitä henkilöitä, jotka muuttavat Suomeen jostakin toisesta Pohjoismaasta tai muuttavat Suomesta toiseen Pohjoismaahan. Tiedon tallettaminen koskisi jatkossa myös Virosta muuttavia henkilöitä, koska väestötietojärjestelmän tietojen, lähinnä osoitetietojen oikeellisuuden varmistamiseen liittyvää yhteistyötä on käynnistymässä myös Viron väestökirjanpidon viranomaisten kanssa. Väestörekisterikeskus antaisi maistraateille tarkemmat ohjeet ulkomaan viranomaisen antaman henki-

lönnumeron tallettamiseen liittyvistä käytännön menettelytavoista.

25 §. Luovuttamisen yleiset edellytykset. Pykälässä säädetään väestötietojärjestelmään merkittyjen tietojen luovuttamisen yleisistä edellytyksistä. Henkilötunnuksen luovuttamisen yleisistä edellytyksistä säädetään erikseen pykälän 2 momentissa, jonka mukaan henkilötunnus voidaan luovuttaa ainoastaan silloin, jos pyytäjällä on tai voi olla se henkilötietolain tai muun lain perusteella hallussaan.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä otettaisiin huomioon 4 §:n 1 momenttiin lisättäväksi ehdotettu uusi 5 kohta, jonka mukaan väestötietojärjestelmään voitaisiin tallettaa myös ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero. Ehdotuksen mukaan ulkomaan viranomaisen antama ja väestötietojärjestelmään talletettu henkilönnumero voitaisiin luovuttaa samoin edellytyksin, kuin voidaan nykyisin luovuttaa Suomessa annettu henkilötunnus. Tiedon luovuttaminen väestötietojärjestelmästä olisi siten käytännössä mahdollista lähinnä viranomaistehtäviin, jos tässä pykälässä säädetty edellytykset täyttyvät. Väestötietolakiin ei sisälly nimenomaisia säännöksiä tietojen luovuttamisesta ulkomaille. Ainoa asiaan liittyvä säännös on väestötietolain 31 §:n 1 momentti, jonka mukaan Väestörekisterikeskus päättää tietojen luovuttamisesta muun muassa silloin, kun kysymyksessä ovat ulkomaille muutoin kuin yksittäin luovutettavat tiedot. Tietosuojadirektiivin perusteella henkilötietoja saa siirtää Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan maahan samoilla perusteilla kuin niitä saisi Suomessakin luovuttaa tai antaa muutoin käsiteltäväksi. Luovutettaessa tietoja väestötietojärjestelmästä edellä mainittuihin valtioihin sovelletaan siten lähtökohtaisesti väestötietolain 6 luvun säännöksiä tietojen luovuttamisesta. Ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero voitaisiin siten luovuttaa myös EU- tai ETA-valtion viranomaiselle, jos säädetty edellytykset täyttyvät. Ehdotuksen mukaan ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero voitaisiin lisäksi suomalaisen henkilötunnuksen tavoin merkitä väestötietojärjestelmästä annettavaan todistukseen, joka on tarpeen henkilön oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi.

3. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan seuraavan tammi-, huhti-, heinä- tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kaikki sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet Norjan ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä. Färsearten ja Grönlannin osalta sopimus tulee kuitenkin voimaan vasta seuraavan tammi-, huhti-, heinä- tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun Tanskan hallitus on ilmoittanut Norjan ulkoasiainministeriölle, että tätä koskevat edellytykset on täytetty.

Laki sopimuksen lainsäädännön alaan liittyvien määräysten voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana sekä kotikuntalain ja väestötietolain muuttamisesta annettavat lait valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kun sopimus tulee kansainvälisesti voimaan.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

4.1. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvattun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai

sopuosoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (esimerkiksi PeVL 6/2001 vp ja PeVL 48/2004 vp).

Pohjoismaisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisala, kuten muun muassa se, minkälaisia muuttoa sopimus koskee. Koska artiklan määritelmä vaikuttaa välillisesti sopimuksen muiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten, kuten 2 artiklan mukaisen henkilön maahanmuuttoa koskevan ilmoitusvelvollisuuden sisältöön ja soveltamiseen, se kuuluu itsekin lainsäädännön alaan.

Kotikuntalain 9 §:n mukaan se maistraatti, jonka alueelle henkilö muuttaa tai jonka alueelta hän muuttaa, päättää muutto- tai maastamuuttoilmoituksen perusteella tehtävistä merkinnöistä väestötietojärjestelmään. Pohjoismaisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen 2 artiklan mukaan tulovaltion paikallinen rekisteriviranomainen päättää, rekisteröidäkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Artiklan 3 mukaan päätös tehdään tulovaltion maahanmuuttoa koskevan lainsäädännön mukaisesti. Lähtövaltion paikallinen rekisteriviranomainen voi rekisteröidä poismuuton vasta sen jälkeen, kun ilmoitus henkilön rekisteröinnistä tulovaltiossa on otettu vastaan. Poismuuttopäiväksi on rekisteröitävä tulovaltiossa rekisteröity maahanmuuttopäivä. Suomen rekisteriviranomainen eli maistraatti on siten sidottu toisen pohjoismaan rekisteriviranomaisen tekemään ratkaisuun siitä, onko Suomesta toiseen pohjoismaahan muuttaneen henkilön katsottava muuttaneen pois Suomesta vakinaisesti. Sopimuksen 2 artiklan määräys merkitsee siten poikkeusta kotikuntalain 9 §:n säännökseen, jonka mukaan päätösvalta merkinnän tekemisessä on sillä maistraatilla, jonka alueelta henkilö muuttaa pois. Määräys kuuluu siten lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 2 artiklan 1 kappaleen mukaan toisesta sopimusvaltiosta toiseen muuttava henkilö on velvollinen ilmoittamaan maahanmuutostaan asianomaiselle paikalliselle rekisteriviranomaiselle tulovaltiossa. Artiklan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, koska se koskee ilmoitusvelvollisuutta ja siten yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita. Sopimuksen mukainen ilmoitusvelvollisuus on sinänsä sopuosoinnus-

sa kotikuntalaissa säädetyn muuttoilmoitusvelvollisuuden kanssa.

Edellä mainitun 2 artiklan 1 kappaleen mukaan henkilön on annettava ilmoituksen yhteydessä tulovaltion vaatimat tiedot, esitettävä henkilöllisyyden osoittava asiakirja sekä ilmoitettava henkilötunnus ja lähtövaltiossa muuttoon asti voimassa ollut osoite ja asuin-kunta. Saman artiklan 2 kappaleen kolman-nen kohdan mukaan tulovaltion rekisteri-
viranomaisen on ilmoitettava päätöksestään lähtövaltion rekisteriviranomaiselle ja annettava samalla muuttajaa koskevat henkilötie-dot. Lisäksi 4 artiklan 1 kappaleen mukaan sopimusvaltiot sitoutuvat vastavuoroisesti ilmoittamaan tiedusteltaessa muuttajaa kos-kevat henkilötiedot. Sopimuksen edellä mai-nitut määräykset koskevat henkilötietojen kä-sittelyä, jonka vuoksi ne kuuluvat lainsää-dännön alaan perustuslain 10 §:n perusteella, jonka mukaan henkilötietojen suojasta sääde-tään lailla.

Sopimuksen 5 artiklassa määrätään sopi-musvaltioiden keskusrekisteriviranomaisten velvollisuudesta pitää ajan tasalla ja saatavil-la tiedot toisten sopimusvaltioiden paikalli-sista rekisteriviranomaisista. Koska sopi-musmääräys luo viranomaiselle uuden vel-vollisuuden ja koska mainittu velvollisuus liittyy läheisesti 2 artiklassa tarkoitettuun henkilön maahanmuuttoa koskevaan ilmoi-tusvelvollisuuteen, tällaisesta velvollisuudesta olisi perusteltua säätää lailla. Sopimusmää-räys kuuluu siten lainsäädännön alaan.

Sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuu-

luvia määräyksiä myös siltä osin, että uuden sopimuksen voimaan tulon seurauksena on kumottava kotikuntalain 7 f §, jossa sääde-tään yhteispohjoismaisesta muuttokirjasta. Uudessa sopimuksessa on luovuttu tämän asiakirjan käyttämisestä muuttojen rekiste-röinnissä. Ilmoitusmenettelystä sovitaan erik-seen ja sopimuksen 4 artiklan 2 kappaleen mukaan myös sähköisten menetelmien käyt-täminen on mahdollista.

4.2. Käsitteilyjärjestys

Sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koski-sivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Sopimus voidaan hallituksen käsityksen mu-kaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdo-tus sen voimaansaattamislainsiksi sekä laeiksi kotikuntalain ja väestötietolain muuttamises-ta voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämis-järjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Tukholmassa 1 päu-vänä marraskuuta 2004 tehdyn Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin väli-sen väestön rekisteröintiä koskevan sopi-muksen.

Edellä esitetyn perusteella ja koska sopi-mus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

na kuin Suomi on niihin sitoutunut.

Tukholmassa 1 päivänä marraskuuta 2004 tehdyn Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisi-

2 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

2.

Laki**kotikuntalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *kumotaan* 11 päivänä maaliskuuta 1994 annetun kotikuntalain (201/1994) 7 f §, sellaisena kuin se on laissa 624/2004, sekä *muutetaan* 6 § seuraavasti:

6 §

Kotikunta muutettaessa Pohjoismaiden välillä

Pohjoismaahan, sovelletaan tämän lain säännösten ohella Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välistä väestön rekisteröintiä koskevaa sopimusta (SopS).

Milloin henkilö muuttaa asumaan toisesta Pohjoismaasta Suomeen tai Suomesta toiseen

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

3.

Laki**väestötietolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä kesäkuuta annetun väestötietolain (507/1993) 4 §:n 1 momentti ja 25 §:n 2 momentti,
 sellaisena kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti osaksi laeissa 527/1999 ja 299/2003 sekä 25 §:n 2 momentti mainitussa laissa 527/1999, ja
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 299/2003, uusi 5 momentti seuraavasti:

2 §

Väestötietojärjestelmä

 Väestörekisterikeskus vastaa ulkomailta muutoin kuin yksittäin saatavien tietojen tallettamisesta väestötietojärjestelmään.

4 §

Väestötietojärjestelmään talletettavat henkilötiedot

Suomen kansalaisesta talletetaan:

- 1) henkilön tunnistetietoina henkilötunnus, kansalaisvarmenteeseen sisältyvä sähköinen asiointitunnus, nimi, osoite ja kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka sekä sellaiset tiedot kiinteistöstä, rakennuksesta ja huoneistosta, jotka yksilöivät hänen kotikuntansa ja siellä olevan asuinpaikkansa;
- 2) perheoikeudellista asemaa kuvaavat vanhempiä, avioliittoa, puolisoa ja lapsia koskevat tiedot;
- 3) kansalaisuutta, toimivaltaisuutta ja kuolinaikaa koskevat tiedot;
- 4) henkilön ilmoittamat tiedot äidinkielestä

ja asiointikielestä, suomesta tai ruotsista, jos kumpikaan näistä ei ole henkilön äidinkieli, sekä henkilön ilmoittamat tiedot ammatista, tietojen luovuttamista koskevista rajoituksista ja postiosoitteesta sekä vastaavasta muusta osoitteesta; sekä

5) ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero, jos se on tarpeen Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai muutoin väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden tarkistamiseen liittyvän kansainvälisen tietojen vaihdon toteuttamiseksi.

25 §

Luovuttamisen yleiset edellytykset

 Henkilötunnus ja ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero voidaan luovuttaa ainoastaan silloin, jos pyytäjällä on tai voi olla se henkilötietolain tai muun lain perusteella hallussaan. Väestötietojärjestelmästä annettavaan todistukseen, joka on tarpeen henkilön oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi, voidaan henkilön yksilöimiseksi merkitä

henkilötunnus ja ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Alue- ja kuntaministeri *Hannes Manninen*

*Sopimusteksti***TANSKAN, SUOMEN, ISLANNIN, NORJAN JA RUOTSIN VÄLINEN VÄESTÖN
REKISTERÖINTIÄ KOSKEVA SOPIMUS**

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin hallitukset ovat helpottaakseen väestön rekisteröintiä sopimusvaltioissa sopineet seuraavaa:

1 artikla

1. Tämä sopimus koskee henkilöitä, jotka on rekisteröity jossakin sopimusvaltiossa asuviksi ja joilla on aikomus muuttaa tai jotka ovat muuttaneet johonkin toiseen näistä valtioista. Määraikaista oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta, ei yleensä pidetä muuttona.

2. Sopimus ei koske muuttoa, jos lähtövaltio ei ole saanut 2 artiklan 2 kappaleen kolmannen kohdan mukaista ilmoitusta viimeistään kolmen kuukauden kuluttua ilmoitetusta maastamuutosta.

2 artikla

1. Henkilön, joka muuttaa sopimusvaltiosta johonkin toiseen näistä valtioista, on muuttoilmoituksen tekemistä tässä valtiossa koskevan määräajan kuluessa ilmoitettava maahanmuutostaan asianomaiselle paikalliselle rekisteriviranomaiselle. Ilmoituksen yhteydessä kyseisen henkilön on annettava tulovaltion vaatimat tiedot ja esitettävä henkilöllisyyden osoittava asiakirja, josta ilmenee myös kansalaisuus (passi tai vastaava), sekä ilmoitettava henkilötunnus sekä lähtövaltiossa muuttoon asti voimassa ollut osoite ja asuinkunta.

2. Tulovaltion paikallinen rekisteriviranomainen päättää, rekisteröidäänkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi.

Jos paikallinen rekisteriviranomainen on sitä mieltä, että henkilö on rekisteröitävä tulovaltiossa asuvaksi, hänet rekisteröidään siellä asuvaksi ja hänelle annetaan henkilötunnus mahdollisimman pian niiden sääntöjen mukaan, jotka koskevat Pohjoismaiden ulkopuolelta valtioon muuttavia.

Samalla kun tehdään päätös siitä, rekisteröidäänkö henkilö tulovaltiossa vai ei, tulovaltion rekisteriviranomaisen on ilmoitettava päätöksestä kyseiselle henkilölle ja lähtövaltion keskusrekisteriviranomaiselle tai muulle erikseen nimetylle rekisteriviranomaiselle.

Lähtövaltion viranomaiselle toimitettavassa ilmoituksessa on mainittava henkilön henkilötunnus lähtövaltiossa, nimi, syntymäaika, sukupuoli ja, mikäli rekisteröinti on suoritettu, maahanmuuttopäivä, henkilötunnus, asuinkunta ja osoite tulovaltiossa. Vastaava ilmoitus lähetetään, jos tulovaltion rekisteriviranomainen jälkikäteen peruuttaa aikaisemmin tehdyn päätöksen muuton rekisteröinnistä.

Jos paikallisella rekisteriviranomaisella on syytä olettaa, että henkilön, joka on ilmoittanut muuttavansa valtioon, on katsottava asuvan jollakin toisella paikkakunnalla tulovaltiossa, tämä henkilö on ohjattava kyseisen paikkakunnan paikallisen rekisteriviranomaisen luokse.

3. Vasta kun ilmoitus tulovaltiossa suoritetusta rekisteröinnistä on otettu vastaan, lähtövalti-

on paikallinen rekisteriviranomainen poistaa muuttaneen henkilön rekisteristä. Maastamuuttopäivänä käytetään tulovaltiossa rekisteröityä maahanmuuttopäivää.

3 artikla

Kysymys siitä, onko henkilön tämän sopimuksen mukaan katsottava asuvan tulovaltiossa vai ei, ratkaistaan tämän valtion maahanmuuttoa koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Jos lähtövaltion paikallinen rekisteriviranomainen on eri mieltä rekisteröinnin perusteena olevista todellisista olosuhteista, voidaan asiasta neuvotella tulovaltion paikallisen rekisteriviranomaisen kanssa. Elleivät nämä pääse yksimielisyyteen asiasta, lähtövaltion paikallinen rekisteriviranomainen voi siirtää asian valtion keskusrekisteriviranomaiselle, joka puolestaan voi neuvotella asiasta tulovaltion keskusrekisteriviranomaisen kanssa.

Tulovaltiona pidetään sitä valtiota, johon henkilö on asettunut asumaan muutettuaan toisesta valtiosta. Tämä pätee niin kauan kuin tosiasiallinen asumistilanne on sama kuin henkilön muuttaessa valtioon.

4 artikla

Sopimusvaltiot sitoutuvat vastavuoroisesti ilmoittamaan tiedusteltaessa muuttajan nimen, syntymäajan, henkilötunnuksen, syntymäpaikan, sukupuolen, asunto-osoitteen, paikallisen rekisteriviranomaisen, kansalaisuuden, siviilisäädyn ja sen muutospäivän, puolison/rekisteröidyn parisuhteen toisen osapuolen nimen ja syntymäajan, (alle 18-vuotiaiden lasten) vanhempien nimet ja syntymäajat, (alle 18-vuotiaiden) lasten nimet ja syntymäajat ja mahdollisen muuttopäivän sekä muut tiedot, joita pidetään tärkeinä asuinpaikkakysymystä arvioitaessa, sekä tiedottamaan tehdyistä päätöksistä.

Sopimuksen 2 artiklan mukaiset ilmoitukset ja vastaukset tämän artiklan mukaisiin kyselyihin voidaan hoitaa suoraan sähköisesti asiasta sopineiden sopimusvaltioiden keskusrekisteriviranomaisten kesken.

5 artikla

Sopimusvaltioiden keskusrekisteriviranomaiset ovat velvollisia pitämään ajan tasalla ja saatavilla tiedot toisten sopimusvaltioiden paikallisista rekisteriviranomaisista.

6 artikla

Sopimus tulee voimaan seuraavana tammikuun 1 päivänä, huhtikuun 1 päivänä, heinäkuun 1 päivänä tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kaikki sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet Norjan ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä.

Färssaarten ja Grönlannin osalta sopimus tulee kuitenkin voimaan vasta seuraavana tammikuun 1 päivänä, huhtikuun 1 päivänä, heinäkuun 1 päivänä tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun Tanskan hallitus on ilmoittanut Norjan ulkoasiainministeriölle, että tätä koskevat edellytykset on täytetty.

Norjan ulkoasiainministeriö ilmoittaa muille sopimusvaltioille näiden ilmoitusten vastaanotamisesta ja sopimuksen voimaantulon ajankohdasta.

7 artikla

Tämän sopimuksen tullessa voimaan kumoutuu 8 päivänä toukokuuta 1989 tehty pohjoismainen väestörekisteriä koskeva sopimus.

8 artikla

Kukin sopimusvaltio voi irtisanoa sopimuksen minkä tahansa muun sopimusvaltion osalta kuuden kuukauden irtisanomisajalla siten, että sopimuksen voimassaolo päättyy 1 päivänä tammikuuta tai 1 päivänä heinäkuuta. Irtisanominen tehdään kirjallisella ilmoituksella asianomaiselle valtiolle ja Norjan ulkoasiainministeriölle, joka ilmoittaa muille sopimusvaltioille ilmoituksen vastaanottamisesta ja sen sisällöstä.

9 artikla

Tämän sopimuksen alkuperäiskappale talletetaan Norjan ulkoasiainministeriöön, joka lähettää siitä muille sopimuspuolille oikeaksi todistetut jäljennökset.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Tukholmassa 1 päivänä marraskuuta 2004 yhtenä tanskan-, suomen-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jonka kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Laki**kotikuntalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 11 päivänä maaliskuuta 1994 annetun kotikuntalain (201/1994) 7 f §, sellaisena
kuin se on laissa 624/2004, sekä
muutetaan 6 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

*Kotikunta muutettaessa Pohjoismaiden vä-
lillä*

*Kotikunta muutettaessa Pohjoismaiden vä-
lillä*

Milloin henkilö muuttaa asumaan toisesta pohjoismaasta Suomeen tai Suomesta toiseen pohjoismaahan, sovelletaan tämän lain säännösten ohella Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välistä väestörekisteriä koskevaa sopimusta (SopS 49/90).

Milloin henkilö muuttaa asumaan toisesta Pohjoismaasta Suomeen tai Suomesta toiseen Pohjoismaahan, sovelletaan tämän lain säännösten ohella Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välistä väestön rekisteröintiä koskevaa sopimusta (SopS).

7 f §

7 f §

Yhteispohjoismainen muuttokirja

Yhteispohjoismainen muuttokirja

Kun joku muuttaa Suomeen toisesta pohjoismaasta, hänen tulee esittää maistraatille lähtömaan paikallisen rekisteriviranomaisen antama yhteispohjoismainen muuttokirja. Jollei hänellä ole tällaista asiakirjaa, maistraatin on hankittava se viran puolesta lähtömaan paikalliselta rekisteriviranomaiselta.

(kumotaan)

Kun joku muuttaa Suomesta toiseen pohjoismaahan, hänen on ilmoitettava siitä asianomaiselle maistraatille. Maistraatin on heti annettava muuttavalle henkilölle yhteispohjoismainen muuttokirja toisen pohjoismaan paikallista rekisteriviranomaista varten.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana

---

Laki

väestötietolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä kesäkuuta annetun väestötietolain (507/1993) 4 §:n 1 momentti ja 25 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti osaksi laeissa 527/1999 ja 299/2003 sekä 25 §:n 2 momentti mainitussa laissa 527/1999, ja
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 299/2003, uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Väestötietojärjestelmä

4 §

Väestötietojärjestelmään talletettavat henkilötiedot

Suomen kansalaisesta talletetaan:

- 1) henkilön tunnistetietoina henkilötunnus, kansalaisvarmenteeseen sisältyvä sähköinen asiointitunnus, nimi, osoite ja kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka sekä sellaiset tiedot kiinteistöstä, rakennuksesta ja huoneistosta, jotka yksilöivät hänen kotikuntansa ja siellä olevan asuinpaikkansa;
- 2) perheoikeudellista asemaa kuvaavat vanhempia, avioliittoa, puolisoa ja lapsia koskevat tiedot;
- 3) kansalaisuutta, toimivaltaisuutta ja kuolinaikaa koskevat tiedot; *sekä*
- 4) henkilön ilmoittamat tiedot äidinkielestä ja asiointikielestä, suomesta tai ruotsista, jos kumpikaan näistä ei ole henkilön äidinkieli, sekä henkilön ilmoittamat tiedot ammatista, tietojen luovuttamista koskevista rajoituksista ja postiosoitteesta sekä vastaavasta muusta osoitteesta.

Ehdotus

2 §

Väestötietojärjestelmä

4 §

Väestörekisterikeskus vastaa ulkomailta muutoin kuin yksittäin saatavien tietojen tallettamisesta väestötietojärjestelmään.

Väestötietojärjestelmään talletettavat henkilötiedot

Suomen kansalaisesta talletetaan:

- 1) henkilön tunnistetietoina henkilötunnus, kansalaisvarmenteeseen sisältyvä sähköinen asiointitunnus, nimi, osoite ja kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka sekä sellaiset tiedot kiinteistöstä, rakennuksesta ja huoneistosta, jotka yksilöivät hänen kotikuntansa ja siellä olevan asuinpaikkansa;
- 2) perheoikeudellista asemaa kuvaavat vanhempia, avioliittoa, puolisoa ja lapsia koskevat tiedot;
- 3) kansalaisuutta, toimivaltaisuutta ja kuolinaikaa koskevat tiedot;
- 4) henkilön ilmoittamat tiedot äidinkielestä ja asiointikielestä, suomesta tai ruotsista, jos kumpikaan näistä ei ole henkilön äidinkieli, sekä henkilön ilmoittamat tiedot ammatista, tietojen luovuttamista koskevista rajoituksista ja postiosoitteesta sekä vastaavasta muusta osoitteesta; *sekä*
- 5) *ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero, jos se on tarpeen Suomea sitovan*

kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai muutoin väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden tarkistamiseen liittyvän kansainvälisen tietojen vaihdon toteuttamiseksi.

---

25 §

Luovuttamisen yleiset edellytykset

Henkilötunnus voidaan luovuttaa ainoastaan silloin, jos pyytäjällä on tai voi olla se henkilötietolain tai muun lain perusteella hallussaan. Väestötietojärjestelmästä annettavaan todistukseen, joka on tarpeen henkilön oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi, voidaan henkilön yksilöimiseksi merkitä henkilötunnus.

25 §

Luovuttamisen yleiset edellytykset

Henkilötunnus ja ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero voidaan luovuttaa ainoastaan silloin, jos pyytäjällä on tai voi olla se henkilötietolain tai muun lain perusteella hallussaan. Väestötietojärjestelmästä annettavaan todistukseen, joka on tarpeen henkilön oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi, voidaan henkilön yksilöimiseksi merkitä henkilötunnus ja ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.
